

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

56. Prophetiæ Xauerij de Ioanne Eiro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

alibi quàm in terris fusos ex quo factum, ab argentariis, vt multò maiori pretio, quàm pro pondere mutarentur.

56
Propheciæ
Xaverij de
Ioanne Eiro.

56. Successus habuit varios, nec minùs insolitos, quod ei cum Ioanne Eiro contigit, estque operæpretium rem vt gesta est hîc omnem dare, tametsi Meliapore inchoata, Malacæ deserit. Annum agebat Eirus quintum supra trigessimum; aliquandiù miles, postea mercator, inde navis vnus Dominus, & pecuniarum in primis opulentus; neque propterea illa forte, nec seipso contentus, vt quem sugillaret frequenter animus, seu veriùs Deus, iterando atque inculcando; tot maris pericula, commerciorum tam anxias, & perpetuas curas; si lucris melioribus locasset, quantò esset futurus bonorum ditior quàm nulla mors eripit, & sibi adæquat æternitas: vnde autem posset confidere, fore sibi mare quam tot aliis magis fidum? nec tam longis parta sudoribus, & vitæ periculis momento haustum? tunc verò quæ gratia tot laborum & iactationum præter vitam intabescens dolore continuo, ob amissas hîc opes; & nullas in cælo repositas: quin etsi ex voto congeratur quicquid potest quæstum optari, annon morte tandem illorum iacturam fieri? quantò prudentiùs ingenti præmio nunc vltò id fiat, quod extortura est, tunc absque merito, velis, nolis dura necessitas? nempe omnibus Deo consecrandis, terra, cælo; caduca mansuris, immenso fenore mutantur? Hæc pio Ioannis animum pungebant aculeo, & in molli pluma aggeratarum facultatum non sinebant interquiescere. Cum in Zeilano Xaverium offendit, illic eius allectus alacri paupertate, sanctimoniam vitæ innocentis, pretiosisque laboribus, beatum se statim putavit, nactumque vnà quam inuestigabat viuendi formam, & vitæ ductorem; quod subindè illi obscure, & tacitè cum significasset, erupit denique, seque illi totum intimè expansurus de peccatis ab eo audiri petiit; sed hunc boni ardorem Meliaporem distulit vir sanctus quòd Nagapatanum versus in procinctu tunc esset; & Meliapore mercator proximè adfuturus. Ibi Xaverio mentem suam penitus aperit, fixum sibi esse, studium, ac labores, melioribus exindè commerciis, & lucris locare; animæ suæ totum se reddere; id ab se idcirco præstari ferius quòd piè viuendi præceptor, & monitor ante hac occurrisset nemo; reperto iam qualem maximè optarat, abdicare se ad illius pedes, quicquid bonorum possideret, spes omnes, & ambitus, Deo in perpetuum consecrare; demùm ipsi laborum indiuiduum comitem, & imitorem (quoad vires ferebant) Apostolicæ muneris se dare, nisi se indignum tam religioso conuictu iudicasset. Sub hæc laudato Xaverius, ad propositum animos addidit, verum ita cautè, vt nec admitteret omnia, neque reiiceret: opes quidem, & sæculum abiici laudavit; & comitem sibi non renuit ducere; haud tamen priùs Religionis socium ascium quàm periclitatus illum esset diuturniori obseruatione: de sua re, cum Deo ageret, conferrètque in vsus quos agnouisset illi gratissimos. Satisfecit Ioannes omnibus cumulata. Anteaquam vitam confessione omnem retexuit.

Nauium

Nauim vendidit, & mercium summam, pretiumque illorum in pauperes largè distribuit. Degebat interim à Xauerio seorsum in conducto; & dabat operam meditationi, pœnisque spontaneis, Xauerij ductu, fundamenta mittens illius fabricæ quam ad perfectæ virtutis apicem tollendam susceperat. Verùm enimuero, promissis facta malignè respondebant: breui paupertatem, & secessionem ab infimis, illamque relictis vacuam commoditatibus, & oblectamentis vitam auersari; suam incurfare in proliciendis opibus præproperam festinationem, & eiuram mercaturam mente recoquere: cum autem sit illis maximè violentum omni prorsus carere voluptate, quibus Dei amor deserit sapere; primum misero fuit oblectamenta noxia captare; atque, vt erat animo imbecillus, primis occasionibus impudiciæ prosterni. Ruptis indè habenis discessum à Xauerio molitur; ac primum seu nondum receptâ venditæ rei pecuniâ, seu veteri suâ apud amicos fide, mancipium emit; cum huius ministerio, nauiculam, & merces, nauigaturus quantocius ad instauranda commercia. Latere Deum fuga non potuit, à quo & illam didicit vir sanctus, quare illum vela prope diem facturum, per adolescentem Antonium nomine accersit, iubens præstò sine morâ adesse: conturbatus insperato nuncio perfuga, multaque animo reuoluens; principio alium ab eo se fingit qui accerseretur; sed manifestò deprehensus, discessionem quidem fateri statuit; sed quicquid præcessisset negare, ratus ad summum se fore Xauerio suspectum, non tamen sat liquidò reum, vt qui esset mercium emptionem, & fugam quàm occultissimè negotiatus. Sic ergo probè meditatus, comparatusque ad confidentiam, tranquillo vultu, nihilque dubitanti simillimus se Xauerio sistit; at longè diuersè accipitur; obuians accedenti pater, vehementer commotus, Peccasti, ait, Ioannes peccasti; nec plura; his enim perindè, vt sanctus omnem eius conscientiam subisset, & crimina legeret, ita Xauerij ad pedes abiectus procidit; exclamans, fateor, vt quid inficier, quod certò iam nosti? Peccaui pater! Sed habes paratum quem tua misericordia emendet, Ergo infert, iacentem erigens vir Dei; confessione peccatum elue, præbetque mox aurem confitenti, eo sui pudore, ac detestatione admisorum, vt ab Xauerij digressus, genibus, rursus mancipium, nauim, merces redacta in pretium statim egenis erogarit; ad hoc visus prolabi vt firmior surgeret, constantiæque tenacior. Et verò illi ad S. Thomæ, Malacam, & Molucensium Insulas comes fait, iterumque Malacam, vbi nouæ miser impugnationi succubuit, oblatam enim ab Lusitano Xauerij obseruantissimo, stipis nomine argenti summam, clam Xauerio admisit, quod prauis alicuius consilij, mouit suspicionem non temerariam, nec leuem, tamen de eo parum constiterit. Deprehensâ culpâ in Vpem relegatur, exiguam Insulam Malacæ proximam, solitudine, inediâ, & pœnis culpam luiturus; donec, ab Xauerio, redire inberetur. Paruit, nam erat in vtrumque, bonum, aut secus volubilis, eò se contulit, inter deserti

tugurij afflictati rudera , meditationes & corporis ex Xauerij præscripto exigens , inter quæ dum orat (in somnis , an vigilans , non potuit satis discernere) hæc illi est obiecta species , videbat se in templo magnifico prestantem , illic sublimem in altari thronum ; cæli Reginam cum diuino suo inter brachia filio , verenda maiestate , in throno confidentem ; indè ad se descendere filium , seque manu beneuolâ tentum , matri sistendum deducere ; at illam auersari , nutûque reiicere , eius tanquam inuisi accessum indignatam , edentemque repulsæ causas quæ nunc etiam latent , (sed mansit tenuis coniectura , fuisse hominis peccata quædam , ex crassiore sensu conscientiz neglecta) Respuit denique illius affatum , & aditum Dei mater , surgensque abscessit , & cum ea visi tota imago euanuit ; hæsit infelix inter filij beneuolentiam , & offensionem matris , grauiter anxius : reuocatus aliquantò post ad confessionem peccatorum , explicatisque Xauerio animi rationibus , visum hoc tacuit , & quidem tam pertinaciter , vt ab eo rogatus , cur hæc , & illa (nam quædam ei memorabat oranti sibi ostensa , regeret : audacter negaret quicquam horum se nosse : at sanctus qui absque dubio hanc illi videndam speciem impetrarat ; distinctè illi vniuersam , & particulatim retulit , explicuitque , quæ in eâ minus perceperat , exin verò illum ab se in perpetuum abiecit ; sed mercede longi comitatus abundè perfolutâ , prædicens videlicet fore (quod reipsâ euenit) vt S. Francisco nomen daret duraretque in eo ad vsque obitum , hæc Meliapore admirabilia de Xauerio fuerunt , illinc priùs Malacam , & in Macazarem quàm soluisset Goam literas dedit ad Paulum Camertem vt ex adfuturis ab Lusitaniâ sociis duos adiungeret , Zeilani Principibus si ab Lusitanis restituendi regno suo essent . Sed euanida fuere hæc vota , & iuuenes Principes , ambos eoque anno mors abstulit , nullo exitu magnarum expectationum , nisi quòd Principibus duobus Ecclesia aucta est , & cælum beatis duobus .

